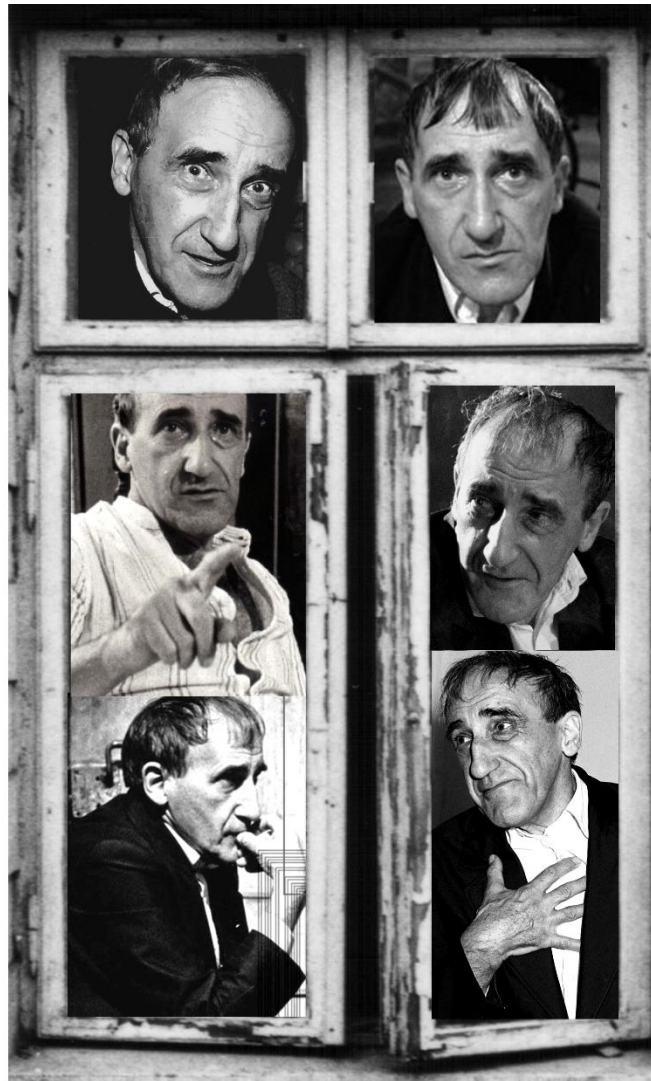

Spotkanie ze sztuką.

Śladami artystów naszego regionu - Tadeusz Kantor

Powiat ropczycko-sędziszowski szczyci się tym, iż z Wielopola Skrzyńskiego pochodzi Tadeusz Kantor - malarz abstrakcjonista, scenograf, protoplasta happeningów na gruncie polskim, współzałożyciel i twórca „Cricot 2”.

Twórczość Kantora była nowatorska a jego awangardowy teatr często wzbudzał w kraju kontrowersje. Przez jednych uważany był za wizjonera i rewolucjonistę sztuki teatralnej, inni okrzyknęli go skandalistą. Nigdy zaś nie kwestionowano jego geniuszu artystycznego na Zachodzie Europy, gdzie w 1. poł. XX wieku powstały prawie wszystkie kierunki sztuki nowoczesnej (z wyjątkiem konstrukttywizmu, suprematyzmu).

Malarstwo Kantora jest przeciętne, jego obrazy w stylu informel nie przyniosły mu rozgłosu. Wyżej ocenia się jego asamblaże, emblaże i „obiekty sztuki”. Światową sławę zdobył natomiast Kantor w dziedzinie sztuki teatralnej.

Źródło: https://narowery.visitmalopolska.pl/pl_PL/web/turystyka-religijna/obiekt/-/poi/osrodek-dokumentacji-sztuki-tadeusza-kantora cricoteka

Źródło: https://narowery.visitmalopolska.pl/pl_PL/web/turystyka-religijna/obiekt/-/poi/osrodek-dokumentacji-sztuki-tadeusza-kantora cricoteka

Tadeusz Kantor. **Ciało** – obraz – rysunek.
Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza
Kantora Cricoteka, Galeria-Pracownia Tadeusza
Kantora w Krakowie

https://narowery.visitmalopolska.pl/pl_PL/web/turystyka-religijna/obiekt/-/poi/osrodek-dokumentacji-sztuki-tadeusza-kantora cricoteka

<https://mnwr.pl/tadeusz-kantor-emballage-2-parasol-i-postac-2/>

Tadeusz Kantor, *Emballage II. Parasol i postać*, 1967
Dzieło ze zbiorów Muzeum Narodowego we Wrocławiu.

<http://mng.gda.pl/zbiory/sztuka-nowoczesna/malarstwo-i-rysunek-wspolczesny/>

Tadeusz Kantor (1915–1990), *Biały parasol*, 1967,
technika mieszana na płótnie, 81 x 100,5 cm; Muzeum Narodowe w Gdańsku

Krześło i parasol - stały się jednymi z ulubionych rekwizytów Tadeusza Kantora. W którymś momencie wykorzystywał także wieszak na ubranie, jako przewodni motyw swoich artystycznych realizacji i projektów.

Kantora, jak twórców pop-artu, interesowały przedmioty *niższej rangi* lub tzw. *przedmioty odnalezione* – takie, które występują w naszym, najbliższym otoczeniu, ale z reguły ich nie zauważamy. Nazywał je *przedmiotami niemożliwymi*. Sięganie przez Kantora po zwykłe, nieraz niepotrzebne, śmietnikowe przedmioty nie było czymś nowym i odkrywczym. Pomysł wykorzystania w twórczości artystycznej gotowych przedmiotów - *ready-mades* pochodził od Marcela Duchampa.

<http://kantorfoundation.pl>

Most na Wiśle z serii Pomniki niemożliwe Tadeusza Kantora

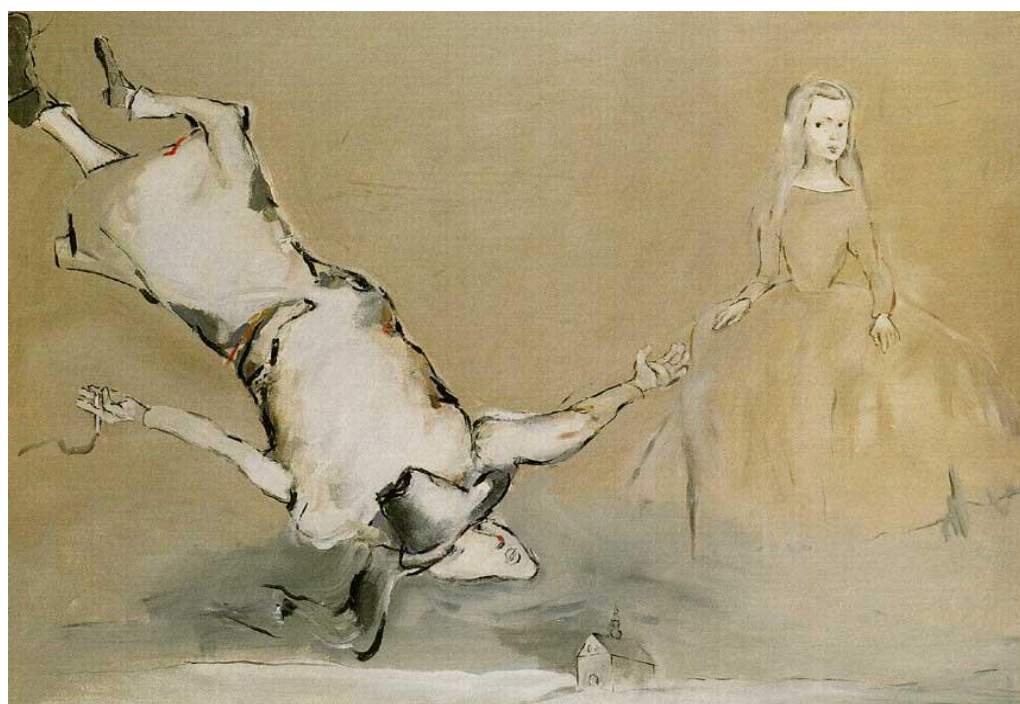

„Krzeseł” - projekt Kantora sprzed prawie 40 lat został zrealizowany we Wrocławiu 8 września 2011 r. Krzesło stoi na skwerze przy ul. Rzeźniczej we Wrocławiu w pobliżu Teatru Współczesnego. Pierwotna idea tego projektu było tworzenie dzieł, wpisujących się w przestrzeń miejską

<http://www.okn.edu.pl/kantor.htm>

Tadeusz Kantor, *motywy hiszpańskie*

<http://www.okn.edu.pl/kantor.htm>

Tadeusz Kantor, *motywy hiszpańskie*

Tadeusz Kantor urodził się w Wielopolu Skrzyńskim i tam spędził kilka pierwszych lat swojego życia. Miejsce jego urodzenia – plebania, nie wiąże się z żadnym obyczajowym skandalem. Ówczesny proboszcz parafii w Wielopolu – ksiądz dziekan Radoniewicz, był wujem (bratem matki) Tadeusza.

[http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/42518,wielopole-skrzynskie-stara-plebania---%E2%80%9Ekantorowka%E2%80%9D-\(1880\).html](http://www.polskaniezwykla.pl/web/place/42518,wielopole-skrzynskie-stara-plebania---%E2%80%9Ekantorowka%E2%80%9D-(1880).html)

Stara plebania w Wielopolu Skrzyńskim, w której obecnie mieści się Ośrodek Dokumentacji i Historii Regionu Muzeum Tadeusza Kantora

W początku XX wieku Wielopole było małym, prowincjonalnym miasteczkiem, w którym jednak współistniały dwie kultury – chrześcijańska i judaistyczna. Wspomnienia z wczesnych lat dzieciństwa z Wielopola staną się jednym z motywów sztuk teatralnych Kantora.

Wielopolszczyzna Kantora. Praca uczniów Publicznego Gimnazjum w Wielopolu Skrzyńskim. Kolaż. Opiekun: Wioleta Małska

Wracając do kwestii powstawania nowoczesnego teatru - tak, jak sztuki plastyczne, tak i teatr przechodził w początkach XX wieku olbrzymie przemiany. Najwięcej dla reformy teatru zrobił Edward Craig – angielski aktor, reżyser i scenograf. Odrzucił on całkowicie imitowanie rzeczywistości w teatrze. Craig wprowadził elementy umowne w grze aktorskiej i w scenografii. Pomysły scenograficzne często czerpano z aktualnych kierunków w plastyce: kubizmu, ekspresjonizmu, konstruktywizmu, surrealizmu. Artystów malarzy, takich jak Picasso, Braque, Chagall angażowano do aranżowania scenografii.

W Polsce wielkimi reformatorami teatru byli: Stanisław Wyspiański, Stanisław Witkiewicz, Karol Frycz, Wincenty Drabik, Leon Schiller, następnie Jerzy Grotowski. W zreformowanym teatrze najistotniejsza stała się ekspresja aktorska a nowoczesne scenograficzne rozwiązania miały być dostosowane do ruchu aktorów.

Zreformowany teatr stał się gruntem dla nowatorskich i autorskich działań Kantora. W latach 1975 – 1990 artysta ten wyreżyserował kilka spektakli: „Umarła klasa”, „Wielopole, Wielopole”, „Niech szczną artyści”, „Nigdy tu już nie powrócę”, „Dziś są moje urodziny”, „Pokój mojego dzieciństwa”. Były to przejmujące, oparte na osobistych przeżyciach widowiska, realizowane w autorskiej, surowej scenografii, zbudowanej z „przedmiotów najniższej rangi”. Charakterystycznym motywem Kantorowskich rozwiązań scenicznych były manekiny, symbolizujące tych, którzy odeszli.

Tadeusz Kantor tworząc spektakle teatralne posługiwał się plastycznymi środkami wyrazu jak: kukły, przedmioty codziennego użytku, maszyny wprowadzające w ruch elementy scenografii.

<http://culture.pl>

Tadeusz Kantor, "Dzieci w ławkach"

Tadeusz Kantor, "Niech szczeną artyści", Teatr La MaMa E.T.C, Nowy Jork, 1985 r., fot. Cz. Czapliński

W trakcie trwania spektaklu, na scenie pojawiał się często sam reżyser, występując w roli tego, który wspomina lub kieruje grą aktorską.

Miejsca związane z życiem i twórczością Tadeusza Kantora to niewątpliwie Wielopole Skrzyńskie, Kraków i Hucisko.

Dom Tadeusza Kantora i Marii Stangret-Kantor w Hucisku powstawał z myślą o tym, by w przyszłości mieścić muzeum twórczości malarskiej właścicieli. Zaprojektował go sam Tadeusz Kantor. Jest to drewniany dom w stylu zakopiańskim z murowaną, białą, półokrągłą wieżą. Dom usytuowany jest na niewielkim wzgórzu. W 1995 roku, w piątą rocznicę śmierci artysty w pobliżu budynku stanęło 14-metrowe krzesło - realizacja jednego z „Pomników niemożliwych” Kantora. Wbrew zamysłom samego artysty, w jego domu nie powstało muzeum. Budynek nie jest udostępniony do zwiedzania.

<http://kantorfoundation.pl/hucisko/>

Hucisko. Dom Tadeusza Kantora
i Marii Stangret - Kantor

Hucisko. Dom Kantorów. Wnętrze –
klatka schodowa w murowanej wieży.

<http://kantorfoundation.pl/hucisko/krzeslo/>

Hucisko. „Krzesło” z cyklu „Pomniki niemożliwe”

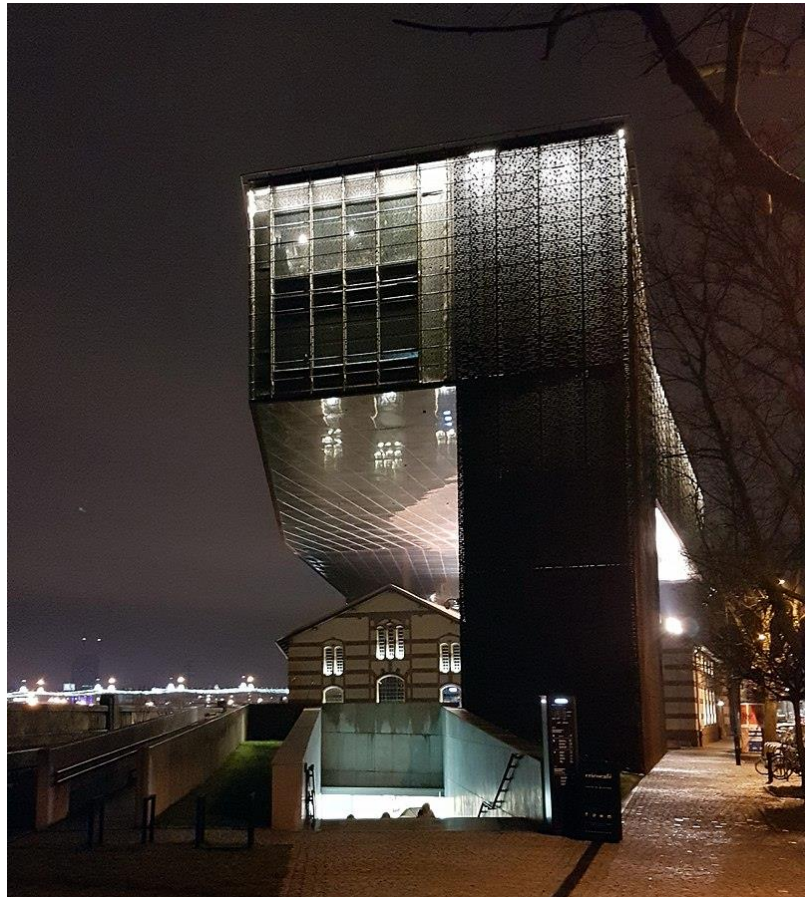

<https://www.malopolska.pl>

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantora CRICOTEKA w Krakowie

<https://pl.wikipedia.org>

Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza
Kantora CRICOTEKA w Krakowie

<https://www.malopolska.pl>

„Widma”, wystawa stała twórczości
Tadeusza Kantora w krakowskiej
Cricotece

Opracowanie: Wioleta Malska